

Hommelvik menighetsråd

Boks 70

7550 Hommelvik

Veivalg for fremtidig kirkeordning

Høring februar – mai 2015

Høringsspørsmålene

- 1 Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?**

Svar: Ikke store endringer, bare en liten justering, se spørsmål 17.

- 2 Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?**

Svar: Ja

- 3 Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.**

Svar: Livssynsavgift. Menighetsrådet deler kirkerådets vurdering av dette.

- 4 Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?**

Svar: Bispedømmerådet kan være arbeidsgiver for alle vikslende stillinger på vegne av alle soknene i bispedømmet. Da trenger ikke fellesråd på kommuneplan være obligatorisk som i dag.

Menighetsrådene kan da selv bestemme om de vil danne lokale fellesrådsområder slik at de samlet kan oppnå den nødvendige størrelse til å kunne få full delegering av arbeidsgiverfunksjonene for de lokalkirkelig ansatte.

Alternativt kan fellesrådsområdene utvides til prostiet.

5 Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Vi støtter kirkerådets som legger til grunn at soknet fortsatt skal være den grunnleggende enhet i Dnk. Soknet bør i være et lokalt fellesskap av personer som sokner til samme kirke. En sammenslåing av sokn kan skje ut fra lokale ønsker om et utvidet fellesskap.

Det kan utredes en modell for fremtidig organisering av Den norske kirke hvor tilsettings- og arbeidsgiveransvar for alle tilsatte legges til bispedømmerådene, og hvor virksomhetsansvaret legges til soknene.

6 Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar:

Usikker. I dag blir ofte menighetsrådet et underutvalg av fellesrådet. Det er viktig at soknet og menighetsrådet styrkes i forhold til fellesrådet. Jf. forøvrig svaret på neste spørsmål.

Ordningen med samarbeidsorgan mellom menigheter og kommune kan videreføres i endret form. Oppgaven må være å ivareta kontakt med den enkelte kommune, samarbeide om gravferdsforvaltning, bygg og vedlikehold, kirkelige fellesoppgaver i kommunen, samt vedta fordeling av kommunale bevilgninger til kirkelig sektor. Bispedømmerådet kan være administrativt representert i samarbeidsorganene gjennom prostiledet.

7 Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?

Svar: Det bør vurderes om fellesorganet kan være på prostinivå.

8 Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar:

Soknets betydning bør styrkes ved at menighetsrådet mer entydig blir det organet som opptre på vegne av soknet. Menighetsrådet får det overordnede ansvaret for den kirkelige virksomheten i soknet med gudstjenesteliv, trosopplæring, diakoni, kirkemusikk, kultur og annet menighetsbyggende arbeid. Dette betyr at vedtak om menighetens planer, ressurser (økonomiske og menneskelige), kontakt med de frivillige og fortløpende virksomhet vedtas i menighetsrådet. Arbeidsgivers rett til å instruere de tilsatte i det daglige legges under menighetsrådet, slik at den daglige ledelsen av virksomheten og dens tilsatte kan ligge i soknet. Menighetsrådet må også få større innflytelse i prosessen ved tilsetninger.

Flere menighetsråd kan inngå samarbeid om bestemte satsinger, ved å opprette et felles menighetsråd, eller ved å la et kirkelig fellesråd på kommunenivå ivareta ledelses- eller støttefunksjoner på vegne av soknet.

9 Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar:

I tillegg til at det juridiske virksomhetsansvaret for soknet entydig legges til menighetsrådet, og at prostinivået fortrinnsvis blir en støttefunksjon for soknet, kan rådets myndighet styrkes gjennom økt påvirkningsmulighet ved tilsetninger. Sokn som ønsker det, må frivillig kunne inngå i organisert samarbeid. Arbeidsfordelingen mellom ledelsesfunksjonene på prostiplan må utredes nærmere.

10 Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar:

En framtidig kirkeordning må gi best mulige vilkår for en levende, landsdekkende folkekirke. Det styrende premisset for valg av ordning bør ikke være et visst antall nivå, men hva som vil gi best mulig ressursutnyttelse, effektivitet og fleksibilitet. Mest mulig av kirkens økonomi og stillingsressurser bør tilfalle soknet lokalt, samtidig som de nødvendige ledelses- og støttefunksjonene på nivåene mellom Kirkemøtet og soknet (bispedømme og prosti) ivaretas på en forsvarlig og god måte.

Ledelse i kirken videreføres i et samvirke mellom prestedtjenesten og det allmenne prestedømme slik dette kommer til uttrykk i de valgte rådsorganene. Ledelsesfunksjonene i soknet bør tydeliggjøres slik at rollefordelingen mellom prestens og den daglige lederens utøvelse av ledelse er tilstrekkelig avklart. En ny ordning må sikre en samordnet og samtidig entydig ledelse av virksomheten i soknet. Ressursmessig og ordningsmessig bør det ligge til rette for at soknene både kan velge prester eller andre til å gå inn i funksjonen som daglige ledere. Uansett hvem som skal inneha denne funksjonen må det stilles krav til kirkefaglig kompetanse, ledelsesfaglig kompetanse, personlig egnethet, tilstrekkelig tilstedeværelse, og forpliktelse på kirkens oppdrag.

I en fremtidig organisering av ledelsesfunksjonene i soknet må rollene mellom sokneprest og daglig leder er avklares nærmere.

For stillingene som daglige ledere i soknene kan det utarbeides generelle kvalifikasjonskrav som spesifiserer ledelsesfaglig og kirkefaglig kompetanse. Daglige ledere bør uttrykke en forpliktelse på kirkens tro og lære. Det utarbeides en ledelsesinstruks for hvert sokn som presiserer samarbeidsrutiner og oppgavefordeling mellom daglig leder og sokneprest. Denne behandles i menighetsrådet og godkjennes av biskop. Det bør også vurderes en øvre grense for hvor mange sokn som kan betjenes av en daglig leder.

11 Hvilken rolle bør biskopen ha i en framtidig kirkeordning?

Svar:

Biskopen bør ha en positivt avgrenset arbeidsgiverfunksjon i forholdet til prestene. Det bør vurderes om dette også skal gjelde i forhold til andre vigslede medarbeidere som er ansatt av den lokale kirkes organer. Videre bør biskopen fortsatt ha myndighet til å forordne antall gudstjenester i soknene og slik kunne pålegge utgiftsforpliktelser for fellesrådene og kommunene. For øvrig bør biskopen fortsatt være tilsynsmyndighet for alle kirkelige råd og alle kirkelig ansatte.

12 Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar:

Biskopen bør fortsatt ha fullmakt til å gi bindende pålegg til kirkelige styringsorganer og kirkelig ansatte på alle nivå i bispedømmet, også de lokalkirkelig organer og ansatte. Proster og sokneprester har ikke del i tilsynet på denne måten, men for at biskopen skal kunne ha et reelt tilsyn er det viktig at biskopen fremdeles har del i arbeidsgiveransvaret for disse, slik at de fortsatt kan sies å representere biskopen i menighetsråd og fellesråd og at det ikke blir oppfattet som om prestene sitter i disse rådene på vegne av de ansatte i soknene.

De vigslete stillingene bør i sitt daglige arbeid være underlagt menighetsråd og daglig ledelse i menigheten, og ledelsen utøves i tråd med de instruksjoner som fastsettes for den daglige, faglige og pastorale ledelse i soknet. Alle de vigslete tjenester utformer samtidig sin tjeneste innenfor rammen av tilsynet, noe som innebærer at de vigslete medarbeidere kan hente faglig inspirasjon og veiledning gjennom tjenestesamtaler, deltakelse under visitaser, tilsynssamlinger og andre kollegiale og faglige sammenhenger. Vigslete tjenester kan også utøves innenfor områder som dekker flere sokn, men tjenestene må vær organisert slik at de samvirker med menighetsrådenes planer og underbygger samhandlingene i soknene.

13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Ved en valgordning. Det vil sikre at biskopene har et uavhengig mandat til ledelse i kirken, ut over den som de får fra tilsettingsorganet/kirkerådet.

14 Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Svar:

Ja, absolutt. Primært skal bispedømmerådet være et regionalt organ for det sentrale rettssubjektet Den norske kirke og ha arbeidsgiveransvar for de stillingene som finansieres av de statlige bevilgningene, inkludert prestestillingene.

Bispedømmerådet kan videreføre funksjoner som nå. Bispedømmerådet kan i tillegg ha det overordnede tilsettings- og arbeidsgiveransvar for alle tilsatte i bispedømmet. Vigslete medarbeidere tilsettes direkte i bispedømmerådet, etter innstilling eller uttalelse fra det eller de berørte menighetsråd. Tilsetting av øvrige medarbeidere delegeres til prosti- eller soknenivå.

15 Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar:

I tillegg til å være arbeidsgiver for prestene og rådgivere for biskopen, bør bispedømmerådet også kunne utføre oppgaver på vegne av soknene. Hvilke og hvor store disse oppgavene skal være vil komme an på den framtidige finansieringen av kirken.

16 Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar:

Dersom alle skal ha samme arbeidsgiver bør det være bispedømmerådet.

Om det skjer, kan ulike sider ved dette ansvaret delegeres. Det må avklares hva slags tilsetninger som bør skje direkte i bispedømmerådet og hvilke som bør skje på delegert myndighet på et annet nivå i organisasjonen. Administrasjon av lønn, refusjoner og liknende legges til bispedømmenivå. Ansvaret for daglig ledelse av arbeidsoppgavene i henhold til menighetsrådets planer og vedtak legges under menighetsrådet. Det hvor menighetsrådene ønsker det, kan dette ansvaret legges til felles menighetsråd eller fellesråd (jf forrige punkt).

Men det kan være god grunn til at det fortsatt skal være soknets organer som har ansvaret for at diakoni, kirkemusikk og trosopplæring utvikles og innarbeides i soknet og som derfor også har det primære arbeidsgiveransvaret for ansatte innen disse feltene. Siden det er menighetsrådet som har det primære virksomhetsansvar for disse feltene bør de sentrale arbeidsgiverfunksjonene for ansatte medarbeidere innen disse feltene ligge nært menighetsrådet.

Det er ingen grunn til å tro at det å få én arbeidsgiverlinje i kirken vil gi mindre konflikter enn dagens system

17 I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Svar:

Dersom fellesrådet opprettholdes som et organ for soknet bør også bispedømmerådet tildeles en liten, men positivt avgrenset bit av arbeidsgiveransvaret på vegne av soknet for kirkevergene i bispedømmet. Tilsetting av kirkeverge bør fortsatt ligge til fellesrådet, men bispedømmerådet bør, som (et tredje) organ for soknet, ha rett til å si opp eller suspendere en kirkeverge, og til å innkalle kirkevergen til (medarbeider-)samtaler.

En slik organisering av arbeidsgiveransvaret på vegnet av soknene, vil kunne lenke de fire hundre arbeidsgiverne som i dag finnes i Den norske kirke sammen. Det vil langt på veg være en måte å oppnå det idealet som ligger til grunn for talen om at det er viktig å få til én arbeidsgiverlinje i kirka.

18 I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar:

Omtrent som i dag.

Uavhengighet og faglig selvstendighet må opprettholdes og sikres i en ny kirkeordning. Det gjelder biskopene som må ha selvstendig legitimitet. Biskoper og prester må ha plass i kirkens valgte organ og samtidig ha et selvstendig ansvar i tjenesten med ord og sakrament, slik også de øvrige vigslete tjenestene må ha en selvstendighet i forhold til rådene i tråd med den innarbeidete tankegangen om samvirke mellom kirkens embete og råd. Det er viktig å ta vare på balansen mellom nasjonal og lokal styring, og forholdet mellom biskopens og rådenes mandat. Det viderefører også den gode maktfordelingen som har vært i Den norske kirke.

19 Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestatjenesten og andre vigslede tjenester?

Svar:

Ved at prestene og andre vigslede medarbeidere fortsatt har biskop og prost som arbeidsgiver.

20 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar:

Kirkemøtet bør være kirkens øverste organ og sammensatt av bispedømmerådene og biskopene. Kirkemøtet vedtar kirkens konstitusjon og derigjennom gir ulike fullmakter til preses, til bispemøtet, til kirkerådet, til bispedømmerådene, til samisk kirkeråd og til mellomkirkelig råd til å opptre på vegne av det sentrale rettssubjektet Den norske kirke. At soknene fortsatt skal være egne rettssubjekter bør ikke forankres i kirkemøtets vedtekter men være forankret i en kirkelov vedtatt av Stortinget.

21 Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar:

Omtrent som i dag. Men halvparten av bispedømmerådsmedlemmene kan være valgt av menighetsrådene og halvparten ved direkte valg. Dette både for å sikre soknenes representasjon i kirkemøtet og også fordi at bispedømmerådet bør ha noen fullmakter til å opptre på vegne av soknene.

22 Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar:

Bispemøtet bør styrkes både formelt og reelt og ha et selvstendig mandat overfor kirkemøtet

23 Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar:

Preses bør være arbeidsgiver for biskopene

24 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar:

Omtrent som i dag.

25 Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar:

Ja, det bør videreføres, for å kunne videreføre den rolle som teologiske professorer har hatt i kirkestyret og for eventuelt å kunne behandle læresak mot biskop.

26 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Omtrent som i dag.

27 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Omtrent som i dag.